

MERVE GÜLCEMAL

Kalbimin Süsü ORUÇ

NİÇİN ORUÇ TUTARIZ?

İlkokul Eğitimi
Kavramlar Teknolojisi
ÖĞRETMENİ
MERVE

ÇOCUKLARA İBADETLERİ NİÇİN YAPTIĞIMIZI ÖĞRETMELİYİZ

Bu kitabı yazmayı çok istemiştim...

Zira uzun yıllar namazımı kılarken, ellerimi doğru kavuşturup kavuşturamadığımı, ayaklarımı omuz hizasında açıp açamadığımı, rekâtlarda sure sırasını kaçırap kaçırmadığımı kontrol edip durdum.

Oysa bunları birer takıntı haline dönüştürmeden önce, namazdan nasıl lezzet alacağımı öğrenseydim keşke...

Okuduğum surelerdeki anlamları hakkıyla anlayabilseydim ve hissedebilseydim huzurda olduğumu...

Ancak ben ibadetlerin şeklinde takılıp kalmış ve özünü anlayamamıştım. Özü anlamamanın, ibadetin ruhunu hissetmenin ve şekille bütünleştirmenin güzelliğini fark edememişim.

Dahası, yine uzunca yıllar Allah sevgisiyle ibadet etmem gerekirken Allah korkusuyla ibadet ettim.

Ancak Allah'ın rızasını kaybetme korkusu da değildi bu maalesef, cehennem korkusuydu.

İbadetlerimi cennet arzusu ve cehennem kaygısından ibaret kısıtlamış, niçin ibadet ettiğimi çokça yanlış anlamıştım.

İşte şimdi şehir şehir gezerek annelere ve eğitimcilere bunu anlatmaya çalışıyorum. Çünkü üzülerek görüyor ve duyuyorum ki bu yalnızca benim yaram değilmiş.

Bizlerden önce de şimdilerde de insanlığın ortak sancılarında olmuş.

Bu yüzden; ibadetlerin nasıl yapılması gerektiğiyle beraber niçin yapıldığını, barındırdığı hikmetleri ve ibadetlerden nasıl lezzet alınacağını çocuklara anlatmalıyız.

Bu düşünceden yola çıkarak daha çok çocuğa ve anneye ulaşabilmek duasıyla ve mübarek Ramazan ayı vesilesiyle "Kalbimin Süsü Oruç" kitabını çocuklarla buluşturmak istedim.

PEKİ, NİÇİN ORUÇ TUTARIZ?

Tüm ibadetlerde olduğu gibi orucu da ilk önce Rabbimiz bizden istediği ve O'nun rızası için yaparız.

Bunun ardından toplumca, hatta maalesef halk tarafından sözü dinlenilir kişilerce de söylenen ikinci bir sebep: "Cennet için oruç tutar ve diğer ibadetlerimizi gerçekleştiririz."

Oysaki okul öncesi dönemdeki, hatta 7-8 yaşlarındaki bir çocuğu cennetle güdülemenin pek çok olumsuz sonucu vardır.

1-Âlimlerce belirtilen ve ulaşılmak istenen mertebe cennet arzusu ve cehennem korkusuyla ibadet etmek değil, sadece ALLAH RIZASI için ibadet etmek olmalıdır.

2-Evet, Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de cennetten bolca bahsetmektedir. Çünkü insan nefsi çeşit çeşittir ve böyle teşviklere de ihtiyacı vardır. Her şeyden öte insanın bir "mutlu son"a ihtiyacı vardır. Ancak

“cennet” bir rüşvet değil, teşviktir. Oysa biz çocuklarımıza çoğu kez cenneti bir rüşvetmiş gibi anlatırız. Elbette cennetten bahsetmeli; ancak hedef olarak cenneti kazanmayı değil, Allah’ın rızasını kazanmayı ve Peygamberimiz (sav) gibi yaşamayı hedef belirlemeliyiz kendimize ve evlatlarımıza.

3-Cenneti çok ballandıra ballandıra anlatmanın ve bu şekilde çocuğu motive etmenin bir sakıncası da çocuğu bir an önce cennete gitmeye teşvik etmek olacaktır. Bu düşünceyle, ölmeye ve bir an önce cennete ulaşmaya çalışan çocuk haberlerinin sayısı yadsınamayacak kadar çoktur.

4-Cenneti, dolayısıyla ölümü çocuğa yakın etmek de psikolojik açıdan pek çok sorunu beraberinde getirebilmektedir. Kendisine henüz uzak olduğunu düşündüğü (elbette ömürlerin miktarını ancak Allah bilir) ve belki de kendisinden korktuğu ölümü de çocuğa yakın etmiş, kaygılanmasına sebep olmuş olabiliriz.

Bu ve benzeri nedenlerle, oruç tutmamızın ve ibadet etmemizin sebebini CENNETİ KAZANMAK, PUANLARIMIZI ARTTIRMAK vb. ifadeler yerine;

Öncelikle Rabbimiz istediği için, O’nun rızasını kazanmak için yaptığımızı...

Sonra da KENDİMİZİN İBADETLERE İHTİYACIMIZIN olduğunu anlatmalıyız.

Zira öyle değil midir? Rabbimizin değil, bizim ihtiyacımız vardır ibadetlere.

Kalbimiz, ruhumuz, maneviyatımız, dinginliğimiz için.

Öyle ise canım kardeşlerim, ibadetleri çocuklarımıza anlatırken, NASIL ibadet etmemiz gerektiğiyle beraber NİÇİN ibadet etmemiz gerektiğini de öğretmeli, anlatmalıyız.

EN KOLAY ÖĞRETME BİÇİMLERİ

Peki, ibadetleri çocuklarımıza nasıl öğretilim?

1-En kolay öğretim biçimi, ÖRNEK OLMAKTIR.

Bizler, ibadetlerimizden lezzet almalı ve de bu lezzeti çocuklarımıza yansıtmalıyız ki onlar da bizim davranışlarımızı taklit ettikleri gibi duygularımızı da taklit edebilsinler.

Bunun için, çocuklarımızı doğduğu andan itibaren (hatta sesli bir şekilde Kur’an-ı Kerim okuyarak anne karnında da) ibadetlerimize ortak etmeliyiz.

Onlar uyurken, içeride oynarken, arada derede değil bizzat yanlarında, gözlerinin önünde ibadet ederek bilinçaltlarına, kalplerine ibadeti yerleştirmeliyiz.

Bununla beraber ibadeti nasıl yansıttığımız da çok önemlidir. Son dakikaya bırakılan, Allah muhafaza bıkkınlıkla yahut da ehemmiyetsizce yapılan ibadetler olumlu değil, aksine olumsuz örnekler teşkil edecektir.

Ayrıca;

“Namaz kılıyorum, çekil önümden!”

“Oruç zaten başıma vurdu, bir susun!” gibi ibadetin maneviyatını zedeleyen tutumlarımız da çocuklarda olumsuz tesirlere yol açar.

Öyleyse, örnek olmalı ve neye örnek olduğumuza da çok dikkat etmeliyiz:

İyiye mi? Allah muhafaza, kötüye mi?

2-Diğer öğretim biçimleri, hepinizin de bileceği üzere, OYUNLAR ve ARKADAŞ ÇEVRESİDİR.

Çocuklarımıza oyunlarla, sevdiği faaliyetlerle harmanlayarak öğretmeli, sevdirmeliyiz ibadetleri.

Zira insan, ancak sevdiği şeyi öğrenir.

Mesela bir programımda bir anne geldi yanıma ve çocuğunu namaza alıştıramadığını, hayatında futboldan başka bir şey olmadığını söyledi.

“O zaman siz de namaz kılan futbolcu bir abi edindirir oğlunuza.” dediğimde, annenin yüzündeki mutluluğu görmeliydiniz.

Çünkü iyi örnekler ve doğru arkadaş çevresi çocuğu en kolay etkileyen vesilelerdir.

Öyleyse biz de çocuklarımıza sevdiği oyunlarla, aktivitelerle ve doğru bir çevreyle ibadetleri sevdirebiliriz.

3-Diğer kolay öğretim biçimiye, HİKÂYELEDİR.

Kur’an-ı Kerim’in büyük bir kısmının kıssalardan oluşmasıyla birlikte, hikâyelerin FITRÎ bir ihtiyaç olduğunu ve herkesin hikâyelerden lezzet aldığını zaten biliyoruz.

Beynimizin en aktif olduğu zamanlar da yine hikâye dinlediği zamanlardır.

Bununla birlikte yapılan araştırmalar gösteriyor ki çocuklar, dinledikleri hikâyenin %88’ini net olarak anımsayabiliyorlar.

Öyleyse bizler de çocuklarımıza kitaplarla, hikâyelerle ibadetleri de öğretebiliriz.

BU KİTABI NASIL KULLANALIM?

Elimizdeki kitabı nasıl kullanabileceğinizi ve çocuklara nasıl anlatabileceğinizi konusuna gelince...

Bu kitabı 3 yaş ve üzeri çocuklarınızla okuyabilirsiniz.

Bilhassa ilk okumalarda çok açıklama yapmayın. Bilgiyi direkt, tüm yoğunluğuyla aktarmayın.

Zaten bu sebeple kitabı birkaç cümleden ibaret hazırladık.

Bekleyelim ki çocuğumuz konuşsun ve düşünsün kitaptaki cümleler hakkında.

Ardından arzu ederseniz onlara kitaptaki sorulardan birkaçını yöneltebilirsiniz.

Tabii bunlar çocuklarımızı sınavan değil, onları düşündürmeye sevk eden sorular olmalı.

Bolca istifade etmeniz, ederken beni ve ailemi de dualarınıza katmanız duasıyla ve kalbi muhabbetlerimle...

BİLGİYE DEĞİL, OYNAMAYA VE HAYAL KURMAYA İHTİYAÇ DUYAR ÇOCUK...

Kitabı incelemeye başladığımda, anlatım tekniği olarak ihtiyacını şiddetle hissettiğimiz konu başlıklarından biri nihayet karşımdaydı... Didaktik çocuk kitaplarının oluşturduğu tekdüze diyalog ve karakterlerden uzak, az ve öz resimlemeleriyle orucu çocukların “çocuk kalplerindeki” renkleri parlatabilecek ve onları yeni renkler bulmaya teşvik edebilecek olması çarpıcı.

Yazarın anlatımını sade tutup çizimlerinde tercih ettiği anlatım biçimi, ebeveynlerin zihin dünyalarında açık uçlu sorular ile farklı pencereler açmaya çalışması eseri ayrıca özel kılıyor. Kitap açık uçlu sorularla birçok farklı cevapların barındığı, bilindik cevabı olmayan ve çocuğun hayallerini sınırlamayan kapıların açılmasına vesile olmuş.

Çocukların resimli kitaplara ihtiyacı olduğu gibi, az ve öz resimlemelerle betimlenmiş, hikâye ve karakterleri kendi hayal dünyasında harmanlayıp yorumlamaya da ihtiyaçları var.

Nitekim çocuğun kendi öz yapısına müdahale olabilecek her türlü unsurdan kaçınmalı.

Bilgi yüklemenin sıra dışı düşünme becerisini katlettiği de aşikâr. Bilgiye değil, oynamaya ve hayal kurmaya ihtiyaç duyar çocuk.

En katıksız insan beynidir çocuk beyni, fakat yetişkin yönlendirmeleri ile çocukların beyinleri şekillendirilmiş oluyor.

Dünyasında sınır ve yargıların olmadığı bin bir renkli hayal oyunlarında eğlenir çocuk. Bu kitap da çocuğuyla el ele düşlem ve kalp yolculuğuna davet ediyor ebeveyni.

Kitap, düşünülmüşü sunan değil düşündüren, hayal edilmiş gösteren değil hayal ettiren nitelikte..

Kazandırmak istediği bilgi ve öğretiyi sunan ancak her çocuğa kendi özü ile özel bir yolculuk hedeflemiş...

Rabbimiz, ayetlerinde bizlere sık sık sormaz mı:

Düşünmez misiniz?

Görmez misiniz?

Akletmez misiniz?

Bu kitabın çocukları ve ebeveynleri hayal dünyalarında eşsiz yolculuklara çıkaran, yeni ufuklar açtıran, diyalog, açık uçlu sorular ve oyunları ile feyz veren bir çalışma olması temennimle...

Psikoterapist
Ebrar İLHAN YAVUZ

Oruç, rabbimizin sevdiği ve Kur'an-ı Kerim'de bizden yapmamızı istediği işlerdendir.

Oruç tutmamız Rabbimizi hoşnut eder, rızasını kazandırır.

1

Rabbimiz
nelerden, nasıl
işlerden razı
olur?

2

Sen de onu hoşnut
etmek ister misin?

3

Oruç dışında başka
neler yaparak
O'nun rızasını
kazanırız sence?

8

Kur'an-ı Kerim
kimin sözüdür?

7

Kur'an-ı Kerim'de
başka nelerden
bahsedilir?

4

Mesela bir
kediye su
versek?

6

Sokaktaki bir
arkadaşımıza
gülümsesek de
Allah'ı hoşnut eder
miyiz?

5

Ekmek
kıntılarını
kuşlara ikram
etsek?

Bizi en çok seven ve bizi en iyi tanıyan Rabbimizdir.

İhtiyaçlarımızı bildiği için de bize oruç gibi bazı ibadetler vermiştir.

